

A1 MAILA

BATZUK

æk
20.korrika

2017ko martxoaren 30etik apirilaren 9ra
OTXANDIOTIK IRUÑERA

Korrika badator!

KORRIKA 20. *Korrika badator!*

Ataza honen helburu nagusiak dira, batetik, ikasleek Korrika zer den gogoratzea edo ezagutzea, eta bestetik, 20. Korrikaren berri zabaltzea. Aurrekoaz gain, mailari dagozkion hainbat edukiri erreparatzea ere izango dugu helburu, jakina.

Helburuoi heltzeko, ondoko ataza proposatzen dizugu.

Ataza: *Korrika badator!*

Ataza honen helburua Korrika gogora ekartzea da. Hasteko, gaia modu atseginean aurkezteko, Euskal Herriari, euskarari eta Korrikari buruzko datu bitxiak ikasten laguntzeko jokia egingo dugu. Ondoren, "*Korrika arduradunari elkarrizketa*" izeneko testua irakurriko dugu, eta, jasotako informazioa oinarri, lagun batek *whatsapp* bitartez egindako galderei erantzungo diegu.

HELBURUAK

- ▶ Korrika gaia eskolara ekartzea.
- ▶ 20. Korrikari buruzko informazio esanguratsuena eskolaratzea.
- ▶ Euskal Herriari, euskarari eta Korrikari buruzko datu bitxiak ikastea.

OHAR GARRANTZITSUA:

Ataza honen atal batzuk (jolaserako ikus-entzunezkoa, elkarrizketa...) zailak izan daitezke A1 mailan hasi berriak diren ikasleentzat. Horrelako kasuetan ataza aurrerago, urtarrialean edo otsailean egiteko uztea gomendatzen dizuegu.

Mintzatu

Bideoa ikusi

Kanta

Idatzi

Entzun

Irakurri

Jolasa

Ariketa

ATAZA: Korrika badator!

A. "Euskal Herria, euskara eta Korrika" jokoia prestatu.

- Ikasleei atazaren helburu nagusia eta egingo dugun jokoia aurkeztuko diegu labur.
- Ikasleek, binaka, "Zer dakizu?" ariketa egingo dute (4. or.):

OHARRA: ataza honetan proposatzen den jokoia ikus-entzunezko baten bidez bideratuko da eskolan. Jokoan, ikasleek asmatu beharko dute pertsonaia batzuek Euskal Herriari, euskarari eta Korrikari buruz egingo dituzten adierazpenak egia ala gezurra diren. Adierazpenok testuinguruan jartzeko eta erantzunak argitzeko, azalpen batzuk entzungo ditugu ikus-entzunezkoan. A1 mailako ikasleek azalpenak errazago uler ditzaten, "Zer dakizu?" ariketa egingo dugu.

- Ariketaren lehenengo atalean, ikasleek, binaka, hitzak irakurriko dituzte eta dagozkien itzulpenak aukeratzeko saiatuko dira.
- Ondoren, bigarren ataleko testua irakurrita, hitzen itzulpenak egoki aukeratu ditugun baieztatuko dugu. Ariketa denon artean zuzenduko dugu.

ERANTZUNAK:

Korrikari buruz: sobre la Korrika; **lasterketa erraldoia:** carrera gigante; **egurrezko lekuko:** testigo de madera; **Korrika bakoitza:** cada Korrika; **lelo:** lema; **zeharkatu:** atravesar; **lurralde:** territorio; **herrialde:** provincia; **hiztun:** hablante; **euskalki:** dialecto; **mendebalde:** oeste; **zalantza:** duda; **asmatu:** inventar; **mende:** siglo.

B. "Euskal Herria, euskara eta Korrika" jokoan egin.

- Azaldu ikasleei jokoaren arauak (5. or.), banatu jokalaria-bikote bakoitzari apustuak egiteko fitxa sorta (6. or.), jarri "Euskal Herria, euskara eta Korrika" ikus-entzunezkoa, eta hasi jokatzen.
- Ikus-entzunezkoa osorik ikusiko dugu etenik egin gabe, eta ikusi bitartean, ikasleek arreta ematen dieten datuak jasoko dituzte.
- Talde handian, jokoan agertutako adierazpenak komentatuko ditugu labur: zein ezagutzen genuen, zeinek harritu gaituen gehien...

C. 20. Korrikaren aurkezpena irakurri eta informazioa whatsapppe zabaldu.

- Ikasleek, eskaintzen zaizkien instrukzioei jarraiki, "Korrika arduradunari elkarrizketa" testua irakurriko dute (7.-8. or.).
- Testua irakurri ondoren, hitz berriak zerrendan jaso eta denon artean komentatuko ditugu.
- Ikasleek, bakarka, *whatsapp* irakurri eta erantzunak osatuko dituzte (9. or.).
- Idatzitako erantzunak ozen irakurri eta denon artean zuzenduko ditugu.
- Amaitzeko, 20. Korrikarako planak komentatuko ditugu labur: parte hartzeko asmoa dugun, non, norekin...

ZER DAKIZU?

Laster, joko dibertigarria egingo dugu. Baina jokoan entzun eta irakurriko duguna errazago ulertzeko, ariketa hau egingo dugu eta hitz berriak ikasiko ditugu.

A continuación, jugaremos a un divertido juego. Pero para entender más fácilmente lo que oiremos y leeremos en dicho juego, haremos este ejercicio y aprenderemos nuevas palabras en euskara.

- ➔ Irakurri ondoko hitzak eta azpimarratu itzulpen egokiak (*Lee las siguientes palabras y subraya las traducciones correctas*).

- Korrikari buruz:** pensar rápido / aprender de memoria / sobre la Korrika.
- Lasterketa erraldoia:** carrera de relevos / carrera gigante / carrera rápida
- Egurrezko lekuko:** suelo de madera / testigo de madera / mueble de madera.
- Korrika bakoitza:** cada Korrika / una sola Korrika / la primera Korrika
- Lelo:** lento,-a / lema / tonto,-a
- Zeharkatu:** envejecer / atravesar / recordar
- Lurralde:** territorio / suelo / camino
- Herrialde:** pueblo / provincia / ciudad
- Hiztun:** idioma / palabra / hablante
- Euskalki:** hablante de euskara / dialecto del euskara / idioma
- Mendebalde:** oeste / este / norte
- Zalantza:** duda / pregunta / respuesta
- Asmatu:** tener asma / inventar / organizar
- Mende:** mes / semana / siglo

- ➔ Orain, irakurri beheko esaldiak, erreparatu letra lodiz idatzitako hitzei eta egiaztatu aurreko ariketako hitzen itzulpenak (*A continuación, lee las siguientes frases, fíjate en las palabras en negrilla, y comprueba las traducciones del ejercicio anterior*).

Zer dakizu **Korrikari buruz**? Eta Euskal Herriari buruz? Eta euskarari buruz?

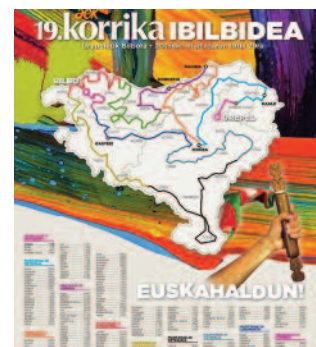
Korrika **lasterketa erraldoia** da. Korrikan, **egurrezko lekuko** bat eramaten da. Korrika **bakoitzak** bere **leloa**, bere kanta eta bere omendua ditu. Euskal Herri osoa **zeharkatzen** du.

Euskal Herria euskararen **lurraldea** da. Zazpi **herrialde** ditu: Araba, Bizkaia, Gipuzkoa, Lapurdi, Nafarroa Beherea, Nafarroa Garaia eta Zuberoa. Handiena Nafarroa da.

Euskarak 700.000 **hiztun** ditu. Bost **euskalki** ditu: **mendebaldeko** euskalkia edo bizkaiera, erdialdeko euskalkia edo gipuzkera, nafar-lapurtar euskalkia, nafar euskalkia era zuberotar euskalkia.

Informazio apur bat irakurri dugu, baina oraindik **zalantza** asko ditugu: nork **asmatu** zuen Korrika? Noiz? Zein **mendetakoa** da euskara?

Hori guztia eta gauza gehiago ondoko jokoan ikasiko dugu.

“EUSKAL HERRIA, EUSKARA ETA KORRIKA” JOKOA

Jokoaren helburua.

- ▶ Euskal Herriari, euskarari eta Korrikari buruzko adierazpen bitxi batzuk egia ala gezurra diren asmatzea.

Jokoa prestatu.

- ▶ Ikasleek binaka jokatuko dute.
- ▶ Jokoa hasi aurretik, jokatzeko arauak azaltzeaz batera, apustuak egiteko fitxak banatuko dizkiegu jokalariei (6. or.). Fitxa bakoitzak egingo duten apustuaren tamaina adierazten du: erantzuna ziurtasun osoz ematen badute (“*Egia da*” / “*Gezur borobila da*”), hiru puntu jokatuko dituzte; erantzunean ustea azaltzen badute (“*Gure ustez, egia da / gezurra da*”), bi puntu; aukera adierazten badute (“*Agian, egia / gezurra izango da*”), puntu bakarra jarriko dute jokoa; ezjakintasuna adierazten badute (“*Ez dakigu egia ala gezurra den*” / *ideiarik ez*”), ez dute ezer jokatu.
- ▶ Arbelean, puntuazioak jasotzeko ondoko taula margotuko dugu: ezkerreko zutabean, bikoteak izendatzeko erreferentziak jarriko ditugu (zenbakiak, partaideen inizialak,...); eskumakoan, berriz, puntuazioak.

JOKALARIAK	PUNTUAZIOAK

Jokoaren arauak.

- ▶ “*Euskal Herria, euskara eta Korrika*” ikus-entzunezkoa jarriko dugu.
- ▶ Pantailan “Egia ala gezurra?” agertzen den bakoitzean, ikus-entzunezkoa etengo dugu.
- ▶ Jokalariek entzundako adierazpenak egia ala gezurra diren asmatu beharko dute. Horretarako, apustua egiteko fitxak aukeratuko dituzte, eta haien aurrean jarriko dituzte ahoz behera
- ▶ Denok batera apustuak egiteko fitxerik buelta emango diegu eta horietan jartzen duena ozen irakurriko dugu.
- ▶ Apustu guztiak entzundakoan, ikus-entzunezkoa martxan jarriko dugu berriro benetako erantzuna ezagutzeko.
- ▶ Erantzuna entzun ondoren, ikus-entzunezkoa berriz etengo dugu puntuazioak jasotzeko. Honela egingo dugu: erantzuna asmatu duten jokalariek jokatuako puntuak irabaziko dituzte, eta puntu horiek arbelean jasoko ditugu; erantzuna asmatu ez dutenei, aldiz, jokatuako puntuak kendu beharko dizkiegu.
- ▶ Puntuazioak jasota, ikus-entzunezkoa martxan jarriko dugu berriro hurrengo adierazpena agertu arte.
- ▶ Puntu gehien lortzen dituzten jokalariek irabazleak izango dira.

Apustuak egiteko fitxak

► Moztu fitxa hauek eta eman jokalaria bikote bakoitzari sorta bana.

Irakaslearen orriak

<p>Egia da, jakina!</p> <p>3 PUNTU JOKOAN</p>	<p>Gezur hutsa da!</p> <p>3 PUNTU JOKOAN</p>
<p>Gure ustez, egia da.</p> <p>2 PUNTU JOKOAN</p>	<p>Gure ustez, gezurra da.</p> <p>2 PUNTU JOKOAN</p>
<p>Egia izango da, agian.</p> <p>PUNTU 1 JOKOAN</p>	<p>Gezurra izango da, agian.</p> <p>PUNTU 1 JOKOAN</p>
<p>Ez dakigu. Ideiarik ez!</p> <p>0 PUNTU JOKOAN</p>	

KORRIKA-ARDURADUNEI ELKARRIZKETA

Ondoko aholkuak irakurri ondoren, irakurri artikulua eta jaso hitz berriak hurrengo orrialdeko zerrendan.

Una vez leídos los siguientes consejos, lee el artículo y escribe las palabras nuevas en la lista de la hoja siguiente.

IRAKURTZEKO AHOLKUAK (consejos para leer)

a. Saiatu testua **jarraian irakurtzen**.

b. Irakurtzean, baliteke ulertzen ez dituzun hitzak edo esaldiak aurkitzea.

b.1. Hitz edo esaldi horiek **testua ulertzeko oztopoak badira**, saiatu esanahia argitzen (bilatu hiztegian, galdetu...).

b.2. Hitz batzuk ulertu ez arren, **testuaren hariari jarraitzen badiozu**, **azpimarratu hitz horiek eta jarraitu irakurtzen**.

c. Testua irakurri ondoren, **bilatu hitz berrien esanahia** eta apuntatu, ez ahazteko.

a. Intenta leer el texto de un tirón.

b. Al leer, puede que encuentres palabras o frases que no entiendes.

b.1. Si esas palabras te impiden comprender el texto, intenta aclarar su significado (busca en el diccionario, pregunta...).

b.2. Si puedes seguir el hilo del texto a pesar de no entender algunas palabras, **subráyalas y continúa leyendo**.

c. Después de leer el texto, busca el significado de las palabras nuevas y **apúntalas, para recordarlas**.

Korrika badator!

AEK-k Korrika aurkeztu¹ du San Telmo museoan, Donostian. Bertan, Asier Amondorekin hitz egin dugu, Korrikaren arduradunarekin².

Zer da Korrika?

Asier: Korrika euskararen aldeko **lasterketa³** da. AEK-k **antolatzen⁴** du eta milaka lagunek hartzen dute parte.

Zergatik antolatzen da Korrika?

Asier: Bi **helburu⁵** ditugu: lehenengoa, jendea animatzea euskara ikasten eta erabiltzen; bigarren helburua ekonomikoa da, AEKren euskaltegiei laguntzeko dirua lortu nahi dugu.

Korrika San Telmo museoan aurkeztu duzue. Zergatik?

Asier: Korrika hau **berezia⁶** izango da: 20. Korrika da. Horregatik, leku berezia **aukeratu⁷** dugu aurkezpena egiteko. Korrikan **lekuko⁸** bat eramaten dugu beti. Lekukoa **eskuz esku⁹** pasatzen da, eta barruan mezu sekretua dauka. **Mezua¹⁰** azken egunean irakurtzen da. Bada, Korrikaren lehenengo lekukoa hemen dago, San Telmo museoan.

1. **Aurkeztu:** *presentar*
2. **Arduradun:** *responsable*
3. **Lasterketa:** *carrera*
4. **Antolatu:** *organizar*

5. **Helburu:** *objetivo*
6. **Berezia:** *especial*
7. **Aukeratu:** *escoger*
8. **Lekuko:** *testigo*

9. **Eskuz esku:** *de mano en mano*
10. **Mezu:** *mensaje*

Nondik nora ibiliko da 20. Korrika?

Asierrek: 20. Korrika Otxandion hasiko da martxoaren 30ean eta Iruñean amaituko da apirilaren 9an. Bidean, 2.300 kilometro egingo ditu eta Euskal Herriko herri askotatik pasatuko da.

Zein izango da Korrikaren leloa¹¹?

Asier: Leloa BATZUK izango da. Hitz-jokoa da BAT eta ZUK hitzekin. Hizkuntzak eta kulturak mundu BAT **osatzen**¹² dute. Mundu horretan ZUK ere parte hartu ahal duzu.

Eta zein izango da aurtengo kanta?

Asier: Kanta oraindik sekretua da. Laster aurkeztuko dugu eta orduan entzungo duzue. Baina oraindik ez. Hori bai, beti bezala, kanta ederra izango da, seguru.

Nor omenduko¹³ du 20. Korrikak?

Asier: Korrika, 1980an sortu eta gero, euskararen aldeko **ekimenik**¹⁴ handiena **bilakatu**¹⁵ da. Horregatik, edizio honetan Korrikaren **sortzaileak**¹⁶ omenduko ditugu.

- 11. Leloa: lema
- 12. Osatu: completar
- 13. Omenu: homenajear
- 14. Ekimen: iniciativa
- 15. Bilakatu: convertir(se)
- 16. Sortzaile: creador,-a

Bilatu hitz berrien esanahia eta idatzi hemen: galdetu ikaskideei, bilatu hiztegia...

Busca el significado de las palabras nuevas y anótalo aquí: pregunta a tus compañeros/as, busca en el diccionario...).

ULERTU EZ DITUDAN HITZAK	ESANAHIA
1.
2.
3.
4.
5.
6.
7.
8.
8.
10.

KORRIKARI BURUZ WHATSAPP TALDEAN

Irakurri *whatsapp* haria eta idatzi falta diren erantzunak.

Lee la conversación de este grupo de *whatsapp* y escribe las respuestas que faltan.

80ko gazteak 12:46

Amaia
Gaur, Korrikaren aurkezpena egon da.

Unai
Bai, ikusi dut telebistan.

Amaia
Noiz hasiko da?

Mikel
Nik ez dakit, ez dut ikusi.

Ni neu
.....
.....
.....

Amaia
Eta nondik aterako da?

Unai
Bilbotik, uste dut.

Ni neu
Ez,
.....
.....

Amaia
Eta non amaituko da?

Ni neu
.....
.....
.....

Amaia
Noiz?

Ni neu
.....
.....
.....

Mikel
Kantak oso onak izaten dira. Zein da aurtengoa?

Ni neu
.....
.....
.....

Unai
Ez dute aurkeztu, baina laster egingo dute. Eta leloa zein da?

Amaia
Ideiarik ez. Zuek badakizue?

Ni neu
.....
.....
.....

Amaia
Eta nor da omendua?

Ni neu
.....
.....
.....

Unai
Joango gara Otxandiora lehenengo egunean?

Mikel
Nik ezin dut.

Amaia
Ni bai, joango naiz.

Ni neu
.....
.....
.....

bidali

ERANTZUTEKO MODUAK

- a. Bilbon amaituko da.
- b. Ez da Bilbon amaituko.
- c. **Nire ustez**, Bilbon amaituko da.
- c. **Ez dakit / Ideiarik ez.**

Euskal Herria, euskara eta Korrika. Transkripzioa.

Korrika euskararen aldeko jai handia da. Lasterketa erraldoia da eta Euskal Herri osoa zeharkatzen du euskararen alde.

Euskal Herria. Euskara. Korrika. Hitz ezagunak. Baina zer dakigu haiei buruz? Zer dakigu Euskal Herriari buruz? Eta euskarari buruz? Eta Korrikari buruz?

EUSKAL HERRIA

Euskal Herria terminoak euskararen lurraldea esan nahi du. Noizkoa da termino hori?

1. Euskal Herria terminoa Sabino Aranak asmatu du.

Gezurra da. Sabino Aranak Euzkadi terminoa asmatu zuen, 1896. urtean. Euskal Herria terminoa zaharragoa da.

Euskal Herria Europako herrialdea da. Ez da handiena, baina txikiena ere ez.

2. Euskal Herria Suitza bezalakoa da.

Ez da egia. Euskal Herriak 21.000 km² dauzka; Suitzak, berriz, 41.000 km².

Euskal Herrian, zazpi herrialde daude: Araba, Bizkaia, Gipuzkoa, Lapurdi, Nafarroa Beherea, Nafarroa Garaia eta Zuberoa. Handiena Nafarroa Garaia da.

3. Herrialde txikiena Zuberoa da.

Egia da. Nafarroa Garaiak 10.421 km² dauzka; Arabak 3.316 km²; Bizkaiak 2.236 km²; Gipuzkoak 1.980 km²; Nafarroa Behereak, 1325 km²; Lapurdik 855 km²; eta Zuberoak 814 km².

EUSKARA

Munduan, hizkuntza asko hitz egiten dira.

4. Munduan, 1.000 hizkuntza hitz egiten dira.

Gezurra da. Kalkulatzen da, gaur egun, 7000 hizkuntza inguru daudela munduan.

5. Ingelesa da pertsona gehienek hitz egiten duten hizkuntza.

Gezurra da. Txinera 900 milioi pertsonak hitz egiten dute; ingelesa 470 milioik; india 420 milioik; gaztelania 360 milioik... Euskarak, berriz, 700.000 hiztun inguru ditu.

6. Euskal Herrian, 100 hizkuntza baino gehiago daude.

Egia da. Euskal Herrian, 100 hizkuntza baino gehiago hitz egiten dira. Garrantzitsuenak euskara, gaztelania eta frantsesa dira, alegia, Euskal Herriko hiru hizkuntza ofizialak.

7. Euskal Herriko 4. hizkuntza txinera da .

Gezurra da: arabiera da.

Euskarak bost euskalki ditu: mendebaldeko euskalkia edo bizkaiera, erdialdeko euskalkia edo gipuzkera, nafar-lapurtar euskalkia, nafar euskalkia eta zuberotar euskalkia.

8. Euskalkien lehenengo mapa Napoleon Bonaparteren ilobak egin du.

Egia da. Euskalkien lehenengo mapa Luis Luziano Bonapartek egin zuen, Napoleonek ilobak.

9. Lehenengo esaldi idatziak Burgosen aurkitu dira.

Gezurra da. Lehenengo esaldi idatziak Errioxan aurkitu ziren, Susoko monasterioan. X. mendekoak dira.

KORRIKA

20. Korrika 2017an egingo da; 19. Korrika 2015ean egin zen; 18. Korrika 18 2013an...

10. Lehenengo Korrika 1980an egin da.

Egia da. Lehenengo Korrika 1980an egin zen, Oñatitik Bilbora.

11. Korrikan, 1.000 bat kilometro egiten dira gelditu gabe.

Gezurra da. Korrikan, gau eta egun, gelditu gabe, 2.300 bat kilometro egiten dira.

Korrikalariek egurrezko lekuko bat eramaten dute eskuetan. Lekukoaren barruan, mezu bat dago. Mezua Korrikaren azken egunean irakurtzen da.

12. Korrikaren lehenengo lekukoa San Telmo museoan dago.

Egia da. Lehenengo lekukoa Remigio Mendiburuk egin zuen, eta gaur egun San Telmo museoan dago.

Korrika bakoitzak bere leloa du. Bere kanta.

13. Lehenengo Korrikaren kanta Benito Lertxundik egin du.

Gezurra da. Lehenengo Korrikaren kanta Amuriza bertsolariak egin zuen.

Geroztik, euskal kantari askok egin izan dituzte Korrika-kantak. Korrika bakoitzak pertsonaia edo erakunde bat omentzen du.

14. Azken Korrikak Durangoko Azoka omendu du.

Egia da. 19. Korrikak Durangoko Azoka omendu zuen.

Laster hasiko da 20. Korrika, bere omendurekin, kantarekin eta leloarekin. Berriro ere, euskararen lekukoa Euskal Herriko bazter guztietara eramango du.